

Klimaat ondergrondse energiewinning is verziekt

Bert van Dijk en Carel Grol
Den Haag

Het klimaat voor ondergrondse energiewinning in Nederland is verziekt. Traditionele olie- en gasbedrijven staan onder druk door lage inkomsten en vooral door groeiend wantrouwen bij het grote publiek. Bij geothermiebedrijven, de groeiende sector van aardwarmtewinning, is de veiligheidscultuur zwak.

Deze waarschuwing komt van Harry van der Meijden, inspecteur-generaal van het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM). 'We willen allemaal naar schone energie. Dat is goed. Alleen verwacht ik dat we fossiele energie nog decennia nodig hebben', zegt hij.

Van der Meijden constateert enerzijds dat feiten en meningen over ondergrond en mijnbouw door elkaar lopen en dat anderzijds die feiten lastig te achterhalen zijn. Op instigatie van SodM heeft minister Kamp van Economische

Zaken de gaswinning in het Groningenveld met 10% verlaagd, naar 21,6 miljard kuub. Minder gaswinning betekent minder aardbeving. 'Dat verband is duidelijk, maar er is nergens een model om bevingen accuraat mee te voorspellen', zegt de inspecteur-generaal.

Over de technieken van de toekomst, wind op zee en geothermie, is Van der Meijden gereserveerd. SodM is ook toezichthouder voor de gasvelden in de Noordzee, en gaat dat daarom ook doen voor windparken op zee.

Die windparken worden voor steeds minder geld aangelegd. 'Er wordt gesproken van een race naar de bodem. Dan gaan voor mij alle seinen op rood.' Want, zegt de toezichthouder, als er alleen maar gestuurd wordt op de kosten dan kan de veiligheid in het geding komen.

Hetzelfde geldt voor geothermie, waarbij energie wordt gehaald uit het temperatuurverschil tussen het aardoppervlak en dieper gelegen warmtereservoirs. Aardwarmte

'We hebben nog decennia fossiele energie nodig'

Harry van der Meijden,
inspecteur-generaal van het
Staatstoezicht op de Mijnen

INTERVIEW

Pagina 12 & 13

wordt nu nog op kleine schaal toegepast, voornamelijk bij tuinders.

'Op dit moment is het gewoon niet goed genoeg', zegt Van der Meijden. De calamiteitenplannen van veel bedrijven zijn wankel, net als hun financiën. Als alles zo goedkoop mogelijk moet, dreigt het gevaar dat ondeskundig materiaal of ondeskundig personeel wordt ingezet. SodM besteedt veel tijd aan de controle van wat nu nog een minuscule bedrijfstak is. 'Op termijn is dat niet vol te houden.'

Geothermie is een groeimarkt. Overal in Nederland kijken bedrijven en gemeentes hoe ze aardwarmte kunnen toepassen. Geothermie is duurzaam en kan dus een belangrijke rol spelen in de energietransitie.

'Hoe meer we als samenleving willen doen met de ondergrond, hoe meer wij moeten opletten', zegt Van der Meijden. 'Olie, gas, zout, water, aardwarmte: overal wordt geboord. Daarvoor heb je deskundigheid nodig.'